

KA-2008
B. A. (Sem. I) Examination
October / November – 2012
Human Rights And Duties (I. D. S.)

Time : Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : B. A. (Sem. 1)</p> <p>Name of the Subject : Human Rights And Duties (I. D. S.)</p> <p>Subject Code No. : 2 0 0 8 Section No. (1, 2,.....): NIL</p>	<p>Seat No. : <input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/></p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center; margin-top: 10px;">Student's Signature</div>
---	--

(૨) પ્રશ્ન ૧ ફરજિયાત છે.

(૩) તમામ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો:

૧૪

(૧) માનવ અધિકારોની જરૂરિયાત જણાવો.

(૨) U.N.O. નું પુરું નામ જણાવો.

(૩) “લગ્ન કરવાની ઇચ્છા ધરાવતા વર-વધુની સ્વતંત્ર અને સંપૂર્ણ સંમતિથી જ લગ્ન કરવામાં આવશે” -યુ.એન. દ્વારા માનવ અધિકારોની ઘોષણા માટેની કઈ કલમમાં આ જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે?

(૪) સંયુક્ત રાષ્ટ્રો દ્વારા માનવ અધિકારોની ઘોષણા ક્યારે કરવામાં આવી હતી?

(૫) P.I.L. નું પુરું નામ આપો.

(૬) કરાર એટલે શું?

(૭) U.D.H.R.ના અનુચ્છેદ-૧ની જોગવાઈ જણાવો.

૨ માનવ અધિકારોનો અર્થ સમજાવી, તેનાં મહત્ત્વની ચર્ચા કરો.

૧૪

અથવા

૨ માનવ અધિકારોનો અર્થ સમજાવી, તેનો વિકાસ આલેખો.

- ૩ “માનવ અધિકારોની ગેરહાજરીમાં માનવી ગુલામ સમાન છે.” -આ વિધાનની વિસ્તૃત સમજૂતી આપો. ૧૪

અથવા

- ૩ ભારતીય બંધારણમાં આપવામાં આવેલા મૂળભૂત અધિકારોની ચર્ચા કરી, તેનાં રક્ષણ માટેની જોગવાઈઓને મૂલવો.
- ૪ “ભારતમાં પોલીસ વિભાગને માનવ અધિકારોની તાલીમ આપવી ખૂબજ જરૂરી છે.” -આ વિધાનને પોલીસ દ્વારા કરવામાં આવતાં બહોળા પ્રમાણમાં માનવ અધિકારોના ભંગના સંદર્ભમાં મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

અથવા

- ૪ માનવ અધિકારોની બાબતમાં આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે કરવામાં આવેલ સંધી-કરારોની ચર્ચા કરો.
- ૫ ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) ૧૪
- (અ) માનવ અધિકારોનું હનન
- (બ) માનવ અધિકારો માટેની સાર્વત્રિક ઘોષણા.
- (ક) ધરપકડ કરવામાં આવેલ વ્યક્તિઓના માનવ અધિકારો.
- (ડ) ભારતીય નાગરિકની ફરજો

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. of page no. 1.
(2) Question no. 1 is compulsory.
(3) All questions have equal marks.

- 1** Answer the following questions in short: 14
- (1) State the necessity of Human Rights.
- (2) State the full form of UNO.
- (3) “Marriage shall be entered into only with the free and full consent of the intending spouses” -In which article this provision is made by UN in declaration of Human Rights?

- (4) When were the Human Rights declared by United Nations?
- (5) Give the full form of P.I.L.
- (6) What is agreement.
- (7) State the provision of Article-1 of U.D.H.R.

2 Explain the meaning of Human Rights and discuss the importance of it. **14**

OR

2 Explain the meaning of Human Rights and describe its development.

3 “A human is like a slave in absence of human rights” –Explain this statement in detail. **14**

OR

3 Discuss the Fundamental Rights given in Indian constitution and evaluate the provisions made for its protection.

4 “In India it is urgent necessary to give a Human Rights training to police personnel.” – Evaluate this statement in terms of major human rights violations done by police **14**

OR

4 Discuss the agreements taken placed at International level in terms of Human Rights.

5 Write short notes (any two): **14**

- (a) Violations of Human Rights
- (b) Universal declaration of Human Rights.
- (c) Rights of the arrested persons.
- (d) The Duties of Indian citizen